

9. Кригер Г.А. Место принципов советского уголовного права в системе принципов права // Советское государство и право. – 1981. – № 2. – С. 102-110.
10. Кримінальне право в питаннях і відповідях / Від. ред. Я.Ю. Кондратьєв. – К., 1999.
11. Кримінальне право України: Загальна частина: Підручник / За ред. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – 2-е вид., перероб. і допов. – К., 2005.
12. Малеин Н.С. Неотвратимость и индивидуализация ответственности // Советское государство и право. – 1982. – № 11. – С. 48-56.
13. Матишевський П.С. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник. – К., 2000.
14. Ожегов С.И. Словарь русского языка / Под ред. Н.Ю. Шведовой. – 19-е изд., испр. – М., 1987.
15. Основы уголовного законодательства СССР и республик 1991 г.
16. Советское уголовное право: Общая часть / Под ред. Н.А. Беляева и М.И. Ковалева. – М., 1977.
17. Сучасне кримінальне право України: Курс лекцій / А.В. Савченко, В.В. Кузнєцов, О.Ф. Штанько. – К., 2005.
18. Уголовный кодекс Республики Беларусь. – СПб., 2001.
19. Фефелов П.А. Принципы советского уголовного права // Известия вузов. Правоведение. – 1989. – № 2. – С. 36-43.
20. Фріс П.Л. Кримінально-правова політика України: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. – К., 2005.
21. Чернышова Н.В., Володько М.В., Хазин М.А. Уголовное право Украины / Под ред. Бовсуновского В.М. – К., 1995.

Надійшла до редакції 23.10.2012

Д.К. Антонов

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 343.985 : 351.7

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ПІДРОЗДІЛІВ ДСБЕЗ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З ПОРУШЕННЯМ АВТОРСЬКОГО І СУМІЖНИХ ПРАВ

Досліджено актуальні для теорії ОРД і практики діяльності підрозділів ДСБЕЗ проблемні питання взаємодії цих підрозділів з іншими суб'єктами протидії злочинам, пов'язаним з порушенням авторського і суміжних прав.

Ключові слова: *поняття «взаємодія», внутрішня і зовнішня взаємодія, Державна служба інтелектуальної власності, НЦБ Інтерполу в Україні.*

Исследуются актуальные для теории ОРД и практики деятельности подразделений ГСБЭП проблемные вопросы взаимодействия этих подразделений с другими субъектами противодействия преступлениям, связанным с нарушением авторского и смежных прав.

Ключевые слова: *понятие «взаимодействие», внутреннее и внешнее взаимодействие, Государственная служба интеллектуальной собственности, НЦБ Интерпола в Украине.*

Actual problem questions for theory of OSA (operative searching actions) and practical activity of SSSEC problem questions of interaction of these

departments with others to counter crime, is associated to a violation of copyright and neighboring rights.

Keywords: *problem questions the definition of "interaction", internal and external communication, the State Intellectual Property Service, Central Bureau of Interpol in Ukraine.*

Постановка проблеми. Здійснення в Україні правоохоронної діяльності уповноваженими органами держави на сьогоднішній день не можна вважати задовільним. Криміногенна обстановка, стан захисту економічних інтересів країни та її громадян викликає незадоволення населення і є реальною загрозою національній безпеці та процесу реформ, які проводяться в нашій державі. Серед основних причин слід назвати відсутність належно організованої та ефективної взаємодії у діяльності правоохоронних органів. У спеціальній юридичній літературі наголошується, і з цим важко не погодитися, що процеси інтеграції злочинних елементів поки що випереджають інтеграційні процеси в державних правоохоронних органах [1, с. 266].

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Вивченню питань взаємодії правоохоронних органів у здійсненні правоохоронної діяльності приділяли увагу К.В. Антонов, О.М. Бандурка, Д.В. Гребельський, В.Л. Грохольський, О.Ф. Долженков, Д.Й. Никифорчук, В.В. Лисенко, П.Н. Бірюков, А.Є. Гутник, І.І. Кучеров, Л.І. Шапиро, В.В. Степанов та ін. [2-8].

Мета статті – дослідити актуальні для теорії ОРД і практики діяльності підрозділів ДСБЕЗ проблемні питання взаємодії цих підрозділів з іншими суб'єктами протидії злочинам, пов'язаним з порушенням авторського і суміжних прав.

Виклад основного матеріалу. Можна констатувати, що у сфері взаємодії підрозділів ДСБЕЗ існують невирішені проблеми теоретичного, організаційного і юридичного характеру. Стан взаємодії за багатьма напрямками, у тому числі в аспекті протидії злочинам у сфері авторського і суміжних прав, потребує змін на краще.

Так, на думку А.Л. Дуднікова, робота з удосконалення взаємодії повинна розглядатися як одне з пріоритетних завдань державних органів у даний час і на перспективу [9, с. 136]. Існуюча криміногенна ситуація потребує від взаємодіючих суб'єктів нових підходів до тісної співпраці при попередженні, розслідуванні та розкритті правопорушень в умовах протидії злочинному середовищу, наявності корумпованих зв'язків, розповсюдження міжрегіональної та міжнародної злочинності, збільшення кримінального тиску на суспільство. Обстановка, що склалася, потребує реалізації узгоджених спільних заходів на основі використання професійних контактів, інформаційних, науково-технічних та інших можливостей.

Фахівці з теорії ОРД справедливо зауважують, що сучасні умови зростання злочинності до рівня загрози національній безпеці України потребують від підрозділів ДСБЕЗ і інших оперативних підрозділів перегляду стратегічних напрямів діяльності цих підрозділів, пошуку нових підходів до організації та здійснення протидії злочинності, які б відпові-

дали оперативній обстановці та тенденціям її розвитку. Належний рівень взаємодії підрозділів ДСБЕЗ між собою, з правоохоронними, контролюючими та іншими органами сприяє всебічному інформаційному забезпеченню їх діяльності та ефективному виявленню злочинів [10; 11, с. 239; 12; 13, с. 70]. □

На наш погляд, до аналізу проблеми взаємодії у правоохоронній діяльності слід підходити насамперед з позицій розгляду всієї сукупності правоохоронних органів як системи. Обов'язковою умовою ефективного функціонування кожної соціальної системи, як і системи правоохоронних органів зокрема, є об'єднання та консолідація зусиль і можливостей її складових частин для досягнення спільних для системи цілей.

Необхідність більш ефективного використання сил різних правоохоронних відомств вимагає чіткого теоретичного осмислення особливостей зв'язків, які виникають між ними, на основі об'єктивно виправданих та науково обґрунтованих критеріїв. Теорія і практика правоохоронної діяльності потребують насамперед з'ясування суті і змісту поняття „взаємодія” з позиції різних галузей знань, що дасть змогу розробити рекомендації для подальшого вдосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів.

О.Ф. Долженков надає визначення "взаємодії" через такі ознаки, як спільні дії або діяльність двох і більше суб'єктів; базування на законах; спрямованість на боротьбу зі злочинністю та розв'язання проблеми покарань і ресоціалізації злочинців; узгодження дій правоохоронних органів за метою, часом, місцем здійснення; забезпечення комплексного використання сил, засобів і методів з найменшими витратами; спеціальні суб'єкти взаємодії [11, с. 232].

На нашу думку, негативна взаємодія буває лише при індивідуальній меті, орієнтації на власні інтереси та задоволенні власних потреб. Спільна мета забезпечує позитивну направленість взаємодії.

Під організацією взаємодії підрозділів ДСБЕЗ, яка здійснюється для успішного розв'язання як загальних, так і окремих завдань протидії вказаним злочинам, на наш погляд, слід розуміти управлінську діяльність, спрямовану на найбільш ефективне використання наявних у розпорядженні сил і засобів, а також переваг спільних дій.

У теорії ОРД взаємодія відповідних підрозділів ДСБЕЗ між собою розглядається як своєрідна модель використання негласних сил і заходів, оперативно-технічних засобів, обміну конфіденційною інформацією, проведення оперативно-розшукових операцій з урахуванням оперативної обстановки (оперативно-розшукової ситуації).

Розглянувши теоретичні аспекти поняття взаємодії у різних галузях знань, слід перейти до аналізу і з'ясування специфіки змісту поняття взаємодії різних суб'єктів правоохоронної діяльності. Такий аналіз у юридичній літературі зустрічається вкрай рідко, загалом превалює дослідження взаємодії структурних підрозділів одного суб'єкта правоохоронної діяльності, іншими словами, внутрішньої взаємодії.

Слід зазначити, що взаємодія між структурними підрозділами кожного окремого суб'єкта правоохоронної діяльності є важливою і необ-

хідною як сама по собі, так і як передумова ефективної взаємодії між різними суб'єктами цієї діяльності. Взаємодія в системі ОВС, яка характеризується більшою однорідністю зв'язків та процедур діяльності, безперечно, дуже потрібна, однак не вимагає стільки зусиль і не породжує стільки проблем, як узгодження діяльності ОВС з іншими правоохоронними органами, тобто зовнішня взаємодія.

Складнощі розробки проблеми взаємодії між певними суб'єктами, що здійснюють правоохоронну діяльність, зумовлені декількома аспектами. По-перше, ні в законодавстві, ні в юридичній науці чітко не визначено перелік тих органів, які є правоохоронними (Конституція України, Закони України „Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів”, „Про оперативно-розшукову діяльність”, статутні закони не містять уніфікованого поняття та єдиного переліку правоохоронних органів). По-друге, кількість правоохоронних органів в Україні є досить великою, що не може не ускладнювати їх узгоджену діяльність. По-третє, кожний правоохоронний орган виконує завдання, які передбачені відповідними статусними законодавчими актами (Закон України „Про міліцію”, Закон України „Про Державну податкову службу в Україні” тощо), в межах наданої компетенції, застосовуючи притаманні їм специфічні форми і методи діяльності. Саме ця специфіка і є чинником, який ускладнює взаємодію правоохоронних органів.

Успіх у роботі з виявлення злочинів у сфері авторського і суміжних прав багато в чому залежить від добре продуманої взаємодії всередині ОВС, а саме підрозділів ДСБЕЗ з ГУБОЗ, Управлінням боротьби з кіберзлочинністю, підрозділами міліції громадської безпеки (ППСМ, ДІМ).

Завдання щодо участі разом з іншими службами та підрозділами ДСБЕЗ у виявленні, попередженні, припиненні злочинів, учинених на території адміністративної дільниці, покладено і на працівників служби дільничних інспекторів міліції. У зв'язку із цим необхідним та конструктивним є проведення їх силами (разом з нарядами ППСМ) відпрацювань ринків та місць стихійної торгівлі на предмет торгівлі контрафактною продукцією.

Аналіз думок науковців, емпіричного матеріалу, відомчих нормативно-правових актів вказує, що взаємодія здійснюється у таких формах: обмін інформацією; сумісне планування, узгодження за часом та місцем і здійснення оперативно-розшукових заходів; здійснення допомоги наявними силами та засобами.

У свою чергу, взаємодія оперативних підрозділів ОВС з підрозділами ДСБЕЗ будується за такими основними напрямками: обмін оперативною інформацією; спільне проведення оперативно-розшукових заходів щодо виявлення злочинних угруповань.

На нашу думку, взаємодія підрозділів ДСБЕЗ з оперативними підрозділами СБУ, ДПСУ щодо протидії зазначеним злочинам здебільшого повинна полягати в таких заходах, як: давання завдань джерелам про одержання тієї чи іншої інформації щодо осіб та підприємств, які займаються виробництвом контрафактної та фальсифікованої продукції; проведення внутрішньокамерної розробки, впровадження у злочинне

середовище негласних співробітників; обмін оперативною інформацією; реалізація оперативних розробок; оперативні відпрацювання об'єктів.

Вважаємо за необхідне розглянути також взаємодію підрозділів ДСБЕЗ із підрозділами СБУ, ДМСУ, Державної служби інтелектуальної власності України, Антимонопольним комітетом України щодо протидії злочинам, пов'язаних з порушенням авторського і суміжних прав.

Так, з метою посилення протидії контрабанді і максимального використання можливостей в цій галузі зацікавлених міністерств і установ України наказом Державного митного Комітету України № 225 від 21 вересня 1994 р. затверджена і введена в дію Інструкція про взаємодію правоохоронних та інших державних органів України у боротьбі із злочинністю, яка узгоджена з керівниками МВС, СБУ, Державної прикордонної служби України. Ця Інструкція надала змогу підвищити ефективність взаємодії цих служб у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів у сфері зовнішньоекономічної діяльності, припиненні незаконного вивезення та ввезення на територію України об'єктів авторського і суміжних прав, наркотичних засобів, сильнодіючих отруйних, радіоактивних, вибухових речовин, зброї та набоїв до неї, предметів культурної та історичної спадщини, виявленні та усуненні причин і умов, що сприяють здійсненню таких правопорушень.

Постановою КМ України від 13 квітня 2007 р. № 622 затверджено Порядок реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності у митному реєстрі, отримання інформації та взаємодії митних органів з іншими правоохоронними і контролюючими органами та власниками прав на дані об'єкти у разі призупинення митного оформлення товарів за ініціативи митного органу. При цьому митні органи отримують інформацію про правовласника, товари, об'єкти, що містяться у складі товарів, іншу інформацію, яка може бути використана для запобігання порушенню прав інтелектуальної власності під час переміщення через митний кордон України товарів та з інших джерел. Отримана, попередньо опрацьована та сформована митним органом інформація з висновками та пропозиціями щодо можливостей її використання під час здійснення митного контролю доводиться до Держмитслужби, яка аналізує та перевіряє зазначену інформацію із здійсненням взаємодії у встановленому законодавством порядку з правовласниками, митними органами інших країн, міжнародними організаціями, а також правоохоронними і контролюючими органами.

Взаємодія ОВС з ДМСУ є продуктивною і з огляду на те, що дана Служба володіє також інформацією стосовно зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів; стосовно ввезення і вивезення товарів, що є об'єктами авторського і суміжних прав; про суб'єктів перевезення (посередників); порушників митних правил тощо.

Аналіз Порядку взаємодії органів Антимонопольного комітету України з підрозділами ДСБЕЗ надає можливість дійти висновку, що форми їх взаємодії у протидії даним злочинам є тотожними формам взаємодії даних підрозділів з ДМСУ і полягають у: взаємному обміні інформацією щодо злочинів у зазначеній сфері; спільному плануванні та

проведенні заходів (операцій), спрямованих на запобігання та виявлення порушень чинного законодавства у сфері авторського і суміжних прав; здійсненні спільних заходів під час запобігання, виявленні та припиненні злочинів у вказаній сфері; внесенні до відповідних інстанцій, міністерств та відомств пропозицій щодо усунення виявлених причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, наданні пропозицій щодо змін і доповнень до чинного законодавства України; розробці та здійсненні нових форм взаємодії.

Під час виконання своїх повноважень, уповноважені на те працівники ДСБЕЗ здійснюють взаємодію зі спеціально створеними у 2002 р. державними інспекторами з питань інтелектуальної власності (далі – державні інспектори), які є посадовими особами Державної служби інтелектуальної власності України¹. Ці інспектори у межах своєї компетенції вирішують питання стосовно забезпечення захисту авторського і суміжних прав та контролю за дотриманням норм законодавства у цій сфері. Обов'язок взаємодіяти з контролюючими та правоохоронними органами, зокрема підрозділами ДСБЕЗ, покладений на державних інспекторів згідно з Постановою КМ України „Про затвердження положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності”.

Державні інспектори та підрозділи ДСБЕЗ здійснюють захист авторського і суміжних прав від протиправних посягань. Так, під час виявлення розглядуваних злочинів державні інспектори мають право проводити планові, позапланові (раптові) перевірки діяльності суб'єктів господарювання, до яких в установленому порядку залучають представників контролюючих та правоохоронних органів (у тому числі працівників ДСБЕЗ), представників суб'єктів права інтелектуальної власності або уповноважених ними осіб, а також експертів з питань інтелектуальної власності. Позапланові (раптові) перевірки державні інспектори з питань інтелектуальної власності можуть проводити за дорученням підрозділів ДСБЕЗ. Метою будь-якої перевірки є контроль за дотриманням суб'єктами господарювання авторського і суміжних прав. Часто результатом проведення таких перевірок є виявлення даних злочинів, про що державні інспектори повинні негайно повідомити правоохоронні органи, зокрема підрозділи ДСБЕЗ. Тобто відбувається взаємний обмін інформацією про факти порушення авторського і суміжних прав.

Державні інспектори і підрозділи ДСБЕЗ мають право проводити огляд та вилучати у суб'єктів господарювання з метою вивчення на необхідний термін об'єкти авторського і суміжних прав (контрафактні примірники), якщо є обґрунтована підстава підозрювати вчинення порушення вимог законодавства у цій сфері. Про проведення огляду та вилучення продукції складається протокол, а у разі проведення оперативної (контрольної) закупівлі – акт закупівлі.

Припинення виявлених відповідними державними інспекторами

---

¹ Державна служба інтелектуальної власності України утворена замість Державного департаменту інтелектуальної власності.

порушень законодавства у зазначеній сфері відбувається в установленому порядку із залученням представників контролюючих та правоохоронних органів, зокрема підрозділів ДСБЕЗ. Тобто під час припинення зазначених злочинів також відбувається взаємодія державних інспекторів з питань інтелектуальної власності та підрозділів ДСБЕЗ.

Слід зазначити, що виявлення та припинення злочинних посягань у сфері авторського і суміжних прав, притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності активізується під час проведення працівниками ДСБЕЗ цільової оперативно-профілактичної операції „Інтелект” з метою перевірки дотримання законодавства у цій сфері суб'єктами господарювання. У ході її проведення основна увага приділяється запобіганню вчиненню злочинів у цій сфері шляхом притягнення винних осіб до відповідальності. До проведення цієї операції залучаються і державні інспектори з питань інтелектуальної власності.

Тобто взаємодія підрозділів ДСБЕЗ та державних інспекторів у сфері захисту авторського і суміжних прав відбувається під час виявлення даних злочинів та застосування до винних осіб відповідних мір відповідальності.

Вагоме місце у протидії вказаним злочинам займає також ДПСУ, яка надає підрозділам ДСБЕЗ інформацію стосовно нарахувань та сплати податків у разі ввезення та виробництва аудіо-, відеопродукції на території України; кількості придбаних підприємством акцизних марок; доходів підприємства; осіб, що ухилялися від сплати акцизного збору, тощо.

Підрозділи ДСБЕЗ спільно з податковою міліцією як структурним підрозділом ДПСУ проводять спеціальні рейди з відпрацювання ринків, магазинів, торгових центрів на предмет виявлення розповсюдження контрафактних товарів.

З метою активізації боротьби з незаконним виробництвом, розповсюдженням і реалізацією аудіо- і відеопродукції, компакт-дисків та інших об'єктів інтелектуальної власності МОНМС України, МВС України, СБУ, ДПСУ, ДМСУ, Міністерство культури і туризму спільним наказом від 24 листопада 2009 р. № 1055/491/753/1120/656/52 затвердили Програму скоординованих дій правоохоронних та контролюючих органів по боротьбі з незаконним виробництвом, розповсюдженням і реалізацією аудіо- і відеопродукції, компакт-дисків, інших об'єктів інтелектуальної власності та для забезпечення захисту прав інтелектуальної власності УЄФА.

Так, на МВС, СБУ, ДПСУ покладено такі обов'язки: проведення заходів, спрямованих на об'єднання зусиль правоохоронних та контролюючих органів у боротьбі з “піратством” (проведення спільних перевірок, рейдів, участь у спільних семінарах, круглих столах); організація обміну інформацією при виявленні злочинів у сфері авторського і суміжних прав для покращення здійснення контролю суб'єктів господарювання; організація та проведення оперативно-профілактичних операцій “Інтелект”, “Бар'єр” з недопущення незаконного використання та розповсюдження об'єктів авторського і суміжних прав (контрафактних примірних

ків); організація та проведення спільних перевірок суб'єктів господарювання зазначеної сфери; проведення заходів, спрямованих на формування громадської думки щодо необхідності дотримання вимог законодавства при використанні об'єктів права інтелектуальної власності.

Підрозділи ДСБЕЗ також співпрацюють з виконавчими комітетами міських, селищних рад депутатів, районних, обласних державних адміністрацій, отримуючи від них інформацію стосовно фактів реєстрації як суб'єкта підприємницької діяльності, а також отримують відомості про вид статутної діяльності суб'єкта господарювання, відомості про засновників тощо.

Розглядаючи досвід співпраці підрозділів ДСБЕЗ з громадськими організаціями, слід вказати, що існуючі в Україні громадські організації також повідомляють дані підрозділи про стан на ринку інтелектуальної власності, які, у свою чергу, за письмовим зверненням можуть отримати консультативну допомогу або навіть експертну оцінку при визначенні контрафактності того чи іншого товару.

Окрім того, необхідною умовою ефективної протидії вказаним злочинам є взаємодія ОВС із ЗМІ. За допомогою останніх здійснюється передача громадянам певної інформації, що впливає на формування позитивної громадської думки про діяльність підрозділів ДСБЕЗ, а також на правосвідомість громадян. На нашу думку, обґрунтованим є не тільки висвітлення результатів діяльності оперативних підрозділів щодо протидії даним злочинам, а й інформації (соціальна реклама) щодо завданої зазначеними злочинами шкоди.

Оптимізація форм, методів і напрямків взаємодії всіх суб'єктів протидії злочинам у зазначеній сфері є однією з найважливіших складових підвищення системи державно-правових заходів протидії цьому суспільно небезпечному явищу. Таким чином, протидія цим злочинам повинна стати одним з пріоритетних напрямків роботи всіх силових структур. Неможливо перемогти такий різновид злочинності в Україні без участі існуючих державних структур, без особистої участі кожного службовця. Функціонування урядових служб повинно підкріплюватися суворою звітністю і чіткістю в роботі для зниження корумпованої діяльності.

Важливу роль у протидії злочинам у сфері авторського і суміжних прав відіграє Інтерпол – міжнародна організація кримінальної поліції. У кожній країні-учасниці є НЦБ, у 1993 р. КМ України своєю Постановою № 220 затвердив положення “Про Національне центральне бюро Інтерполу”, яка була продубльована наказом МВС України № 194 від 7 квітня 1993 р. “Про заходи щодо виконання постанови КМ України “Про НЦБ Інтерполу”. Цією Постановою встановлювалось, що взаємодія правоохоронних органів України з компетентними органами зарубіжних держав щодо вирішення питань протидії злочинності, що має транснаціональний характер або виходить за межі України, здійснюється лише через НЦБ Інтерполу, яким виступає МВС. Генеральний секретаріат організації знаходиться у м. Ліоні (Франція).

Діяльність НЦБ Інтерполу в Україні має значною мірою міжвідомчий характер. З метою нормативного і організаційного забезпечення

взаємодії з іншими правоохоронними органами та ГУ УМВС України в областях підготовлена «Інструкція про порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні в попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів» (спільний наказ № 3/1/2/5/2/2-97 р.).

Взаємодія між НЦБ Інтерполу в Україні і ДМСУ, СБУ, Держкомкордоном, ДПСУ здійснюється на підставі міжвідомчого наказу МВС України, Генеральної прокуратури України, СБУ, Держкомкордону України, ДМСУ, ДПСУ № 3/1/2/5/2/2 від 09.01.1997 р., яким затверджено Інструкцію про порядок використання правоохоронними органами можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у попередженні, розкритті та розслідуванні злочинів. Відповідно до вищезазначеної Інструкції НЦБ Інтерполу в Україні забезпечує співробітництво правоохоронних органів України та зарубіжних країн і надає можливості для обміну оперативно-розшуковою, оперативно-довідковою та криміналістичною інформацією про підготовку і вчинення злочинів та причетних до них осіб, а також архівною та, в окремих випадках, процесуальною інформацією; обмін досвідом роботи, законодавчими та іншими нормативними актами, учбово-методичною та іншою інформацією з питань діяльності правоохоронних органів.

Однією з ключових функцій Генерального секретаріату Інтерполу є створення та забезпечення функціонування міжнародних банків даних інформації криміналістичного та розшукового характеру. За інформацією Укрбюро Інтерполу, діють такі банки даних: "Особи"; викрадених/втрачених документів; транспортних засобів; викрадених творів мистецтв; ДНК-профілів; відбитків пальців рук; порнографічних зображень. На нашу думку, існує необхідність створення міжнародного банку даних щодо інформації стосовно злочинів у сфері авторського і суміжних прав.

Висновки. Слід зазначити, що підрозділи ДСБЕЗ є одним з основних суб'єктів кримінально-правового захисту авторського і суміжних прав. У своїй діяльності працівники цих підрозділів найчастіше взаємодіють з державними інспекторами з питань інтелектуальної власності. Результати цієї взаємодії сприяють покращенню протидії злочинам у сфері авторського і суміжних прав на території України, а також дозволяють накопичувати позитивний досвід для обох сторін у цій сфері. Водночас із розвитком технологій у суспільстві розширюється коло повноважень підрозділів ДСБЕЗ, відповідно, збільшується кількість напрямків взаємодії цих суб'єктів. Тому питання взаємодії даних підрозділів та державних інспекторів з питань інтелектуальної власності залишається актуальним і потребує подальшого дослідження.

Таким чином, на нашу думку, взаємодія суб'єктів протидії злочинам у сфері авторського і суміжних прав як кримінально-правова категорія – це узгоджена за метою, часом і місцем здійснення врегульована переважно кримінально-правовими нормами діяльність суб'єктів протидії злочинам у зазначеній сфері, у процесі якої здійснюється взаємний вплив один на одного і на суспільні відносини з метою

попередження, виявлення та припинення протиправних діянь у даній сфері, усунення причин та умов, що їм сприяють, шляхом найбільш доцільного поєднання сил, засобів і методів, властивих цим суб'єктам.

Бібліографічні посилання

1. Дятленко Н.М. Консолідація зусиль органів внутрішніх справ та податкової міліції – необхідна умова успішної боротьби з економічною злочинністю // Науковий вісник ДЮО МВС України. – 2001. – № 2. – С. 266-273.
2. Бирюков П.Н. Взаимодействие органов ФСНП РФ с зарубежными правоохранительными органами при расследовании налоговых преступлений: правовые вопросы: Монограф. – Воронеж, 1999.
3. Гутник А.Е. Предупреждение налоговой милицией уклонений от уплаты налогов: Монограф. – К., 2001.
4. Кучеров И.И. Расследование налоговых преступлений: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. – М., 1995.
5. Про затвердження і введення в дію Інструкції про порядок взаємодії податкової міліції ДПА України та МВС України при організації, підготовці і проведенні оперативно-розшукових заходів із застосуванням технічних засобів: Спільний наказ ДПА і МВС України від 24 березня 1998 р. № 006/001.
6. Озерський І.В. Взаємодія слідчого з органами дізнання в системі МВС України (організаційно-правовий та психологічний аналіз): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 19.00.06. – К., 2003.
7. Ратшиевский Ю.М. Организационно-правовые основы взаимодействия органов внутренних дел с органами налоговой полиции с учетом региональных особенностей: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. – М., 1998.
8. Тимчасова інструкція з організації діяльності органів досудового слідства в системі МВС України та взаємодії їх з іншими структурними підрозділами органів внутрішніх справ України в розкритті та розслідуванні злочинів: Затв. наказом МВС України від 15.06.2011 р. № 336.
9. Дудніков А.Л. Проблеми взаємодії правоохоронних і контролюючих органів при розслідуванні злочинів у сфері економічної діяльності // Проблеми законності: Респуб. міжвід. наук. зб. – Харків, 2002. – Вип. 52. – С.135-139.
10. Орлов Ю.Ю. Особливості здійснення оперативно-розшукової діяльності на сучасному етапі суспільного розвитку // Науковий вісник КНУВС. – 2009. – № 1. – Ч. 2. – С. 37-46.
11. Долженков О.Ф. Взаємодія як чинник оптимізації правоохоронної діяльності // Вісник ЛАВС. – 2002. – № 4. – С. 229-236.
12. Розкриття злочинів у сфері виготовлення та збуту алкогольних напоїв: Навч. посіб. – Одеса, 2009.
13. Статкус В.Ф. Раскрытие преступлений – важнейшее средство борьбы с преступностью // Государство и право. – 1998. – № 4. – С. 66-73.

Надійшла до редакції 18.07.2012